

Juryens begrunnelse for Benjaminprisen 2021

Sofienberg skole tildeles Benjaminprisen for 2021 for sitt systematiske arbeid mot rasisme og diskriminering. Skolen tar elevenes egne opplevelser av diskriminering på alvor, og elevmedvirkning og mangfold er mer enn et slagord. Arbeidet er en pågående prosess hvor skolen hele tiden utvikler nye tiltak og strategier. Sofienberg skole er en ungdomsskole på Grünerløkka i Oslo. Den har omtrent 400 elever og 45 ansatte. Elevene har en mangfoldig bakgrunn både sosioøkonomisk og med hensyn til geografisk opprinnelse.

Skolen åpnet i 2014, og skolens uttalte strategi er å arbeide for en helhetlig inkluderende skolekultur for å motvirke rasisme og diskriminering på alle områder. Samtidig anerkjenner den at rasisme finnes på skolen. Forankringen gjenfinnes i fortolkninger i læreplanens overordnede del. Der trekkes elevens selvbylde fram som sentralt i arbeidet og elevens følelse av å være inkludert er viktig. Dette manifesteres i skolens daglige arbeid, ikke minst via miljøteamet og skolens motto om at «vi ser deg», og hvor elevens subjektive opplevelser tas på alvor. Juryen fremhever at dette medfører at skolen gjennom dette ser rasismen når den forekommer.

Juryen vektlegger den tverrfaglige og temabaserte undervisningen gjennom hele skoleløpet. På denne måten blir rasisme tatt inn også i det faglige i klasserommet. I det inneværende skoleåret har dessuten Sofienberg skole inngått et samarbeid med Dembra – Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme. Via en ressursgruppe bestående av representanter fra lærere, ledelse og miljøteam involveres hele skolen gjennom ulike aktiviteter.

Involvering er sentralt for skolen. I dette skoleåret har FAU som selvvalgt satsingsområde at elevenes bakgrunn også skal gjenspeiles i foreldrene som sitter i arbeidsutvalget. Dette bidrar til at det antirasistiske arbeidet også forankres hos foreldrene.

Skoleledelsen er bevisst på at noen foreldre har behov for tolk i forbindelse med blant annet utviklingssamtaler. Juryen viser til dette som et eksempel på en systematisk tenkning rundt at alle elever skal ha det samme utgangspunktet for sin faglige og sosiale utvikling.

En annen styrke er den aktive elevmedvirkningen. Skolen begrunner dette med at når elevene får uttrykke sine meninger, er det forebyggende med hensyn til rasisme og diskriminering. Derfor involverer den elevene ikke bare via elevrådet, men også ved at de er representert i skolemiljøutvalget og skolens driftsstyre. Elevrådet jobber aktivt med den sosiale skolehverdagen, slik som kantine, trinnfest og skoleball, men er også involvert i holdningskampanjer. Ett eksempel er tiltaket stophatprat, som elevrådet, sammen med skolens miljørådgiver, etablerte i 2018. Her fikk elevrådet kunnskap om hatprat. Som et resultat utviklet de deretter elevaktiviteter som ga kunnskap om hvordan man møter og bekjemper ulike former for diskriminering og hatprat. Prosjektet ble videreført de påfølgende skoleårene ved prosjektet #IKKEGREIT #HELTINNAFOR.

I tillegg sikrer skolen seg ytterligere elevmedvirkning ved at elever utenfor elevrådet sitter i andre komiteer. Den faglige medvirkningen gir seg uttrykk i at elevene har sine egne utviklingsamtaler gjennom hele ungdomsskolen.

En viktig gruppe som involveres, er skolens ansatte. Her fremhever skolen selv sitt miljøteam og dets tette samarbeid med lærerne og ledelsen, og ikke minst teamets kompetanse innenfor forebyggende barne- og ungdomsarbeid. Ansattes mål er å skape et trygt og godt skolemiljø, hvor det å forebygge og håndtere antirasistiske og diskriminerende holdninger og mobbing er noen av oppgavene.

Sofienberg skoles arbeid mot rasisme og diskriminering er synlig i det daglige skolearbeidet. I tillegg er det antirasistiske arbeidet også synlig i nærmiljøet. Skolen anser nærmiljøet som en ressurs, og instanser som fritids- og sportsklubber, nærpoliti og gateteam er en del av dens antirasistiske arbeid.